

ÓDOR JÁNOS GÁBOR – K. NÉMETH ANDRÁS

Gaál Attila 1944–2021

2021. december 7-én elhunyt dr. Gaál Attila, a Wosinsky Mór Megyei Múzeum nyugalmazott, címzetes igazgatója. Vezetésével elismert állandó kiállítások jöttek létre, új kiállítóhelyként megnyitotta kapuit a Mészöly Emlékház, a tudomány területén számon tartott kiadványok sora jelent meg, korábban még soha nem látott nagyságú ásatás-sorozatokat bonyolított le sikeresen a múzeum.

1944. június 9-én Nyíregyházán született, de ízig-vérig szekszárdi volt. Az általános iskolát is itt végezte, a Garay János Gimnáziumban érettségizett 1963-ban. Felsőfokú tanulmányait a pécsi Tanárképző Főiskolán végezte történelem–testnevelés szakon, majd az ELTE történelem szakán folytatta. Érettségi után tanított Tengelic-Szőlőhegyen, Mucsiban és Kölesden. 1969-től 1972-ig a

szekszárdi – akkor még Béri Balogh Ádám nevét viselő – múzeum történészeként dolgozott, 1973-tól már régészként, majd 1980-tól igazgatóhelyettesként, végül igazgatóként 1993-tól. Az intézményt 17 évig vezette, 2011-ben vonult nyugdíjba.

Fő kutatási területe a középkori és török hódoltságkori régészet volt, de római koros tanulmányokat is írt, továbbá foglalkozott – hogy csak néhány témát említsünk – múzeumtörténettel, numizmatikával, újkortörténettel is. Számítalan ásatás vezetése fűződik a nevéhez, amelyek közül kettő megkerülhetlenné vált a török kor kutatásában. 1975-ben és 1977-ben leletmentés, majd tervásatás keretében Dombóvár-Békatópusztán a balkáni eredetű vlahok egy 260 síros temetőjét tárta fel, amely a népesség elsőként kimutatott temetője volt a Dél-Dunántúlon. 1975 és 1986 között Szekszárd-Újpalánk (Jeni Palanka) 16–17. századi palánkvárát kutatta, amelyet a törökök 1596-ban emeltek a Sárvíz átkelőjének őrizetére. Máig ez az egyetlen olyan, a törökök által újonnan épített palánkszerkezetű vár hazánkban, amelynek teljes területe feltárássra került (később a várálja településen is végzett kisebb ásatást). Szakmai mentora, támogatója és mestere Mészáros Gyula igazgató múzeumi szakkörének tagjaként járt először terepbejárás során a lelőhelyen még középiskolásként, ahová mindig visszatért. A feltárás eredményeit felhasználva 1980-ban a szegedi egyetemen védte meg *Hódoltságkori török kiserődök a Buda–eszéki hadiút Tolna megyei szakaszán* címet viselő doktori értekezését. Bár készült a kiserőd feltárássának monografikus közlésére, ezzel sajnos már nem készült el, ám így is számos közleményben mutatta be az itt előkerült tárgycsoportokat.

Búvárvizsgát téve 1986-tól a Duna bölcskei szakaszán irányította a nagyméretű késő római kori kikötőerőd feltárást, ezzel a magyar vízalatti régészet egyik úttörőjévé vált. A Magyar Régészeti és Művészettörténeti Társulat Búvár régészeti Szakosztályának alapító tagja lett. 1996–1998 között régészeti vezetője volt a dél-afrikai–magyar együttműködésben megkezdett hajófeltárási munkálatoknak Fokvárosban, egy, a 19. század elején elsüllyedt holland hadihajó roncsainál.

Régészként alaposág, sokoldalú érdeklődés, kiváló megfigyelőképesség és hatalmas anyagismeret jellemezte. Igazgatósága idején a szekszárdi múzeum is komoly eredményeket könyvelhetett el az M6-os és M9-es autópályák építéséhez kapcsolódó, több százezer négyzetmétert érintő megelőző feltárások és feldolgozások tekintetében, illetve a 2005-ben megnyitott *Örökségünk* című állandó kiállítás megszervezésében. A 2000-es évek elején a Megyei Múzeumok Igazgatósága Szövetségének elnökségi tagjává választották. Ennek képviselőjeként, ha a szükség úgy hozta, harcosan védte a vidéki muzeológia és a régészet érdekeit.

Dr. Gaál Attila halálával tudományos életműve is lezárult. Több mint hatvan tanulmányt írt és harminc múzeumi kiadványt szerkesztett, köztük másfél évtizeden keresztül a múzeum évkönyvét is. Írásait a török kor területén nemcsak Tolna megyei szinten, de országos vonatkozásban is sokáig fogják idézni. Fontosnak tartotta a magas szintű ismeretterjesztést, ennek jegyében számos előadást tartott és ismeretterjesztő cikket írt, nem csak régészeti témákban.

Munkásságát helyi, megyei és országos szinten is elismerték. Megkapta a Szocialista Kultúráért díjat (1976, 1987), a Tolna Megyei Önkormányzat Beszédes József-díját (2003), a Magyar Köztársasági Arany Érdemkeresztet (2004) és a Pro Urbe Szekszárd Emlékplakettet (2013).

Páratlan kapcsolatépítő képessége, közvetlensége, frenetikus humora sokak által kedvelté és közismertté tette őt. Ismeretterjesztő előadásai, tárlatvezetései élményszámba mentek.

Emlékét kegyelettel megőrizzük.¹

¹ A temetésen elhangzott szöveg bővített, szerkesztett változata.

GAÁL ATTILA NYOMTATÁSBAN MEGJELENT MUNKÁI²

Összeállította: K. Németh András

1971

Egy naki művész – akiről nem tudtunk. TMN 1971. okt. 24. (XXI. évf. 251. sz.) 8.

1973

Kőhegyi Mihállal: *Tolna megye Pesty Frigyes Helynévtárában I.* BÁMÉ II–III (1971–1972) [1973] 271–332.

1974

Kőhegyi Mihállal: *Tolna megyei tapasztalatok Pesty Frigyes helynévtárának hasznosíthatóságáról a középkori településtörténeti kutatásokban.* In: A településtörténeti kutatás módszerei. Az MTA VEAB Településtörténeti Szakbizottsága által 1973. dec. 11–12-én rendezett tudományos ülészekhöz kapcsolódó korreferátumok és hozzászólások. Összeáll. Müller Róbert. Veszprém 1974, 41–54.

Kölesd-Téglagyár. RégFüz Ser. I. No. 27 (1973) [1974] 11.

Szekszárd-Mérey lakótelep. RégFüz Ser. I. No. 27 (1973) [1974] 48.

Bikács-Kistápépuszta, Győri-major. RégFüz Ser. I. No. 27 (1973) [1974] 63.

Tamási-Rácvölgy. RégFüz Ser. I. No. 27 (1973) [1974] 68.

Madocsa. RégFüz Ser. I. No. 27 (1973) [1974] 73–74.

Bölcske-Bugatemető. RégFüz Ser. I. No. 27 (1973) [1974] 81.

1975

Kőhegyi Mihállal: *Tolna megye Pesty Frigyes Helynévtárában II.* BÁMÉ IV–V (1973–1974) [1975] 297–339.

Mészáros Gyulával és Rosner Gyulával: *Fadd-MGTSz, Győzelem Üzemegység.* RégFüz Ser. I. No. 28 (1974) [1975] 10.

Mészáros Gyulával: *Nagyvejke-Kovácsi dűlő.* RégFüz Ser. I. No. 28 (1974) [1975] 18.

Bátaszék-Kövesd puszta. RégFüz Ser. I. No. 28 (1974) [1975] 35.

Fadd-Radnóti út 26. RégFüz Ser. I. No. 28 (1974) [1975] 55.

Mözs-Kakasdomb dűlő. RégFüz Ser. I. No. 28 (1974) [1975] 58.

Iregszemcse-Szőlőhegy. RégFüz Ser. I. No. 28 (1974) [1975] 76–77.

Madocsa-Templom tér. RégFüz Ser. I. No. 28 (1974) [1975] 96.

Rosner Gyulával: *Bogyiszló-Erenyei híd.* RégFüz Ser. I. No. 28 (1974) [1975] 109.

Szekszárd-Babits Mihály u. 1. RégFüz Ser. I. No. 28 (1974) [1975] 138.

Tamási-Rácvölgy. RégFüz Ser. I. No. 28 (1974) [1975] 141.

1976

Szekszárd-Újpalánk. ArchÉrt 103 (1976) 304.

Paks. RégFüz Ser. I. No. 29 (1975) [1976] 12.

Báta. RégFüz Ser. I. No. 29 (1975) [1976] 72.

² Az egyes éveken belül először az önálló műveket tüntettem fel, majd a folyóiratokban, illetve tanulmánykötetekben szereplő írásokat (ezeken belül első helyen mindig a szekszárdi múzeumi évkönyvben megjelenteket), az ásatási jelentéseket (előbb a Régészeti Füzeteket, majd az Archaeologiai Értesítőt), végül az ismeretterjesztő cikkeket soroltam fel (Élet és Tudomány, Tolna [Megyei] Népiújság sorrendben). Az ugyanazon kötetben megjelent írásokat nem ábécésrend, hanem oldalszám alapján rendeztem.

Szekszárd-Bercsényi utca. RégFüz Ser. I. No. 29 (1975) [1976] 56.
Bölcske-Gugatemető. RégFüz Ser. I. No. 29 (1975) [1976] 73.
Dombóvár-Békató puszta. RégFüz Ser. I. No. 29 (1975) [1976] 78.
Felsőnyék-Tükrös dűlő. RégFüz Ser. I. No. 29 (1975) [1976] 80.
Szekszárd-Újpalánk. RégFüz Ser. I. No. 29 (1975) [1976] 87.
Középiskolások érdeklődési köre. TMN 1976. okt. 29. (XXVI. évf. 256. sz.) 4.
Ajándékok a múzeumnak. TMN 1976. dec. 10. (XXVI. évf. 292. sz.) 4.

1977

Tolna vármegye múzeumának megalakulása és közművelődési tevékenysége a század első évtizedében. BÁMÉ VI–VII (1975–1976) [1977] 3–28.
Kőhegyi Mihállyal: Tolna megye Pesty Frigyes Helynévtárában III. BÁMÉ VI–VII (1975–1976) [1977] 279–360.
Dombóvár-Fehérhidi dűlő. RégFüz Ser. I. No. 30 (1976) [1977] 5–6.
Dombóvár-Gunarasi berek. RégFüz Ser. I. No. 30 (1976) [1977] 22, 58.
Dunaföldvár-Taliga út. RégFüz Ser. I. No. 30 (1976) [1977] 58.
Szekszárd-Palánk. RégFüz Ser. I. No. 30 (1976) [1977] 68.
Simontornya vára. ÉT XXXII (1977) 18. sz. 570.
A dunaföldvári „Török torony”. ÉT XXXII (1977) 35. sz. 1118.
Egy régi pecsétnyomó. TMN 1977. jan. 7. (XXVII. évf. 5. sz.) 4.
Diapozitívek a század elejéről. Értékes gyűjtemény a múzeumban. TMN 1977. márc. 20. (XXVII. évf. 67. sz.) 5.
Milyen vár volt a Leányvár? TMN 1977. nov. 11. (XXVII. évf. 265. sz.) 5.
Római szoborlelet Kömlődről. TMN 1977. nov. 27. (XXVII. évf. 279. sz.) 11.

1978

Cseringát puszta. RégFüz I. 31 (1977) [1978] 48.
Topál Judittal: Fadd-Radnóti u. 21. RégFüz I. 31 (1977) [1978] 49.
Kömlőd. RégFüz I. 31 (1977) [1978] 51.
Dombóvár-Békató. RégFüz I. 31 (1977) [1978] 48–49, 105–106.
Szekszárd-Palánk. RégFüz I. 31 (1977) [1978] 118–119.
Dombóvár-Békató. ArchÉrt 105 (1978) 278.
Kömlőd. ArchÉrt 105 (1978) 278.
Simontornya vára. ÉT XXXIII (1978) 26. sz. 831.
Rabok, követek, kalmárok az oszmán Birodalomról. TMN 1978. jan. 29. (XXVIII. évf. 25. sz.) 10.
Egy alig ismert műemlék Tamásiban. TMN 1978. nov. 1. (XXVIII. évf. 258. sz.) 4.
Régi malomkő Pakson. TMN 1978. nov. 6. (XXVIII. évf. 263. sz.) 11.
Pax, Paxum, Pákos, Pakshel. Paks mezőváros múltja. TMN 1978. dec. 17. (XXVIII. évf. 297. sz.) 7.
Ásatások – télen. TMN 1978. dec. 29. (XXVIII. évf. 305. sz.) 16.

1979

Későrómai sírok Mözs-Kakasdombon. BÁMÉ VIII–IX (1977–1978) [1979] 23–85.
Késő középkori leletek Tolna megyéből I. BÁMÉ VIII–IX (1977–1978) [1979] 109–131.
Adalékok a fonográfós népdalgyűjtés történetéhez. Dunatáj II (1979) 1. sz. 59–63.
Nagy László: A végvári dicsőség nyomában. Dunatáj II (1979) 2. sz. 72–75.
Adalékok a Tolna megyei régészet kezdeteihez (Rómer Flóris levelei Novák Sándorhoz). Dunatáj II (1979) 3. sz. 55–60.
A tamási Concordia-szobor. ÉT XXXIV (1979) 3. sz. 95.

Jeni Palanka feltárul (Török palánkvár Szekszárd határában). ÉT XXXIV (1979) 20. sz. 627–630.
Wosinszky [!] Mór emléklakett. Honismeret VII (1979) 1. sz. 10.
Szekszárd-Palánk. ArchÉrt 106 (1979) 291–292.
Sióagárd-Ágoston puszta. RégFüz Ser. I. No. 32 (1978) [1979] 72–73.
Bátaszék-Gimnázium. RégFüz Ser. I. No. 32 (1978) [1979] 108.
Németkér-Látóhegy. RégFüz Ser. I. No. 32 (1978) [1979] 125.
Szekszárd-Palánk. RégFüz Ser. I. No. 32 (1978) [1979] 135–136.
Agancskapa és csontkorcsolya. TMN 1979. febr. 21. (XXIX. évf. 43. sz.) 4.
Jövők érdekében – a múltról. Régészeti adalékok a Béla tér rendezéséhez. TMN 1979. febr. 25. (XXIX. évf. 47. sz.) 11.

1980

Régi és mai történeti esszék. Dunatáj III (1980) 1. sz. 77–79.

1981

A Jeni-Palánki kiserőd. Kiállítás a simontornyai vármúzeumban 1981. január 13.–febr. 28-ig. Katalógus. Hely és év nélkül
Az ólommegmunkálás eszközei az újpalánki (Tolna megye) török palánkvár régészeti anyagában.
In: *Iparrégészeti kutatások Magyarországon. Égetőkemencék régészeti és interdiszciplináris kutatása.* Sopron, 1980. VII. 28–30. Szerk. Gömöri János. Veszprém 1981, 143–148.
Simontornya. RégFüz Ser. I. No. 34 (1980) [1981] 115.
Szekszárd-Hidas. RégFüz Ser. I. No. 34 (1980) [1981] 117.
Szekszárd-Újpalánk. RégFüz Ser. I. No. 34 (1980) [1981] 117.
Egy római kori város, Gorsium régészeti emlékei. TMN 1981. máj. 1. (XXXI. évf. 101. sz.) 11.
A dunai halászat emlékei. A dunaföldvári vármúzeum új kiállítása. TMN 1981. máj. 10. (XXXI. évf. 108. sz.) 11.
Szegedi képzőművészek kiállítása Szekszárdon. TMN 1981. aug. 9. (XXXI. évf. 186. sz.) 11.
Filmesek a Tűzkődombon. TMN 1981. okt. 18. (XXXI. évf. 245. sz.) 11.

1982

Régészeti kutatások Tolna megyében: 1981. december 11-től 1982. január 31-ig. A kiállítást rendezte Gaál Attila – Molnár M. György – Rosner Gyula – Gaál István. Szekszárd [1982.]
Torma Istvánnal: *Szekszárd, Béri Balogh Ádám Múzeum I.* Budapest 1982. (Tájak, Korok, Múzeumok Kiskönyvtára 115.)
A dombóvár-békatói XVI–XVII. századi temető. BÁMÉ X–XI (1979–1980) [1982] 133–223.
Mócsy Andrással: *Római sírkő Bátaszékről.* BÁMÉ X–XI (1979–1980) [1982] 407–411.
Császárkori vasdepot Dombóvár határából. CommArchHung 1982, 73–91.
Szekszárd-Mérey utca. RégFüz Ser. I. No. 35 (1981) [1982] 54.
Szekszárd-Palánk. RégFüz Ser. I. No. 35 (1981) [1982] 135.
Szakály Ferenc: Magyar adóztatás a török hódoltságban. Dunatáj V (1982) 3. sz. 73–74.
Győrfi Sándor kiállítása. TMN 1982. máj. 22. (XXXII. évf. 118. sz.) 11.

1983

A szekszárdi múzeum hódoltságkori rézedényei. CommArchHung 1983, 163–184.
Szekszárd-Palánk. ArchÉrt 110 (1983) 313.
Szekszárd-Palánk. RégFüz I. 36 (1982) [1983] 122.
XVI. századi ezürtlelet Györkönyben. TMN 1983. ápr. 3. (XXXIII. évf. 79. sz.) 11.
Fegyverek a múzeumnak. TMN 1983. szept. 3. (XXXIII. évf. 208. sz.) 11.

1984

... Vagyon az hatalmas császárnak egy Földvár nevű vára... Vezető a dunaföldvári Vármúzeum kiállításához. Dunaföldvár 1984.

Az 1686 őszi felszabadító hadjárat grafikai lapjainak Tolna megyei vonatkozásai. BĂMÉ XII (1984) 123–155.

Kőhegyi Mihállyal: *Tolna megye földrajzi nevei régészszemmel*. Dunatáj 7 (1984) 1. sz. 58–67.

Szekszárd-V. sz. Általános Iskola. RégFüz Ser. I. No. 37 (1983) [1984] 28.

Kőhegyi Mihállyal: *Bölcske-Dunameder*. RégFüz Ser. I. No. 37 (1983) [1984] 38.

Bucsányi Kálmánnal: *Györköny-Tsz szőlők*. RégFüz Ser. I. No. 37 (1983) [1984] 111.

Madocsa-Templom tér 6. RégFüz Ser. I. No. 37 (1983) [1984] 117.

Szekszárd-Palánk. RégFüz Ser. I. No. 37 (1983) [1984] 128.

Tolna. RégFüz Ser. I. No. 37 (1983) [1984] 129.

Százharminc éve született Wosinsky Mór. TMN 1984. márc. 31. (XXXIV. évf. 77. sz.) 11.

Óslénymaradvány a Dunából. TMN 1984. szept. 12. (XXXIV. évf. 214. sz.) 4.

1985

Török palánkvárak a Buda–eszéki út Tolna megyei szakaszán. In: Magyar és török végvárak (1663–1684). Szerk. Bodó Sándor – Szabó Jolán. Eger, 1985, 185–197. (Studia Agrensia 5.)

Szekszárd-Palánk. RégFüz Ser. I. No. 38 (1984) [1985] 120.

Szekszárd-Palánk, türkische Palisadenburg. ArchÉrt 112 (1985) 294.

1986

Szekszárd-Palánk. RégFüz Ser. I. No. 39 (1985) [1986] 112.

Szekszárd-Palánk. ArchÉrt 113 (1986) 291.

A Duna mentére ismét csend borul. Szemelvények a török kiűzésének Tolna megyei eseményeiről. TMN 1986. okt. 4. (XXXVI. évf. 234. sz.) 11.

A Duna mentére ismét csend borul. Szemelvények a török kiűzésének Tolna megyei eseményeiről II. TMN 1986. okt. 11. (XXXVI. évf. 240. sz.) 11.

Szabó Gézával: *Erőd a víz alatt I. Az első hazai vízi régészeti kutatás krónikája*. TMN 1986. nov. 22. (XXXVI. évf. 275. sz.) 11.

Szabó Gézával: *Erőd a víz alatt II. Az első hazai vízi régészeti kutatás krónikája*. TMN 1986. nov. 29. (XXXVI. évf. 281. sz.) 11.

1987

Római kori ajándék a múzeumnak. TMN 1987. aug. 15. (XXXVII. évf. 192. sz.) 16.

1988

Kőhegyi Mihállyal és Szabó Gézával: *Bölcske-Dunameder, 1551 fmk*. RégFüz Ser. I. No. 40 (1986) [1988] 37–38.

Szabó Gézával: *Decs-Városhely-dűlő*. RégFüz Ser. I. No. 40 (1986) [1988] 93.

Szálka-Almás dűlő. RégFüz Ser. I. No. 40 (1986) [1988] 117.

Szekszárd-Palánk. RégFüz Ser. I. No. 40 (1986) [1988] 118.

Szekszárd-Palánki sziget-Szentmiklós. RégFüz Ser. I. No. 41 (1987) [1988] 103.

1989

Bronz lószerszámdísz Silenos-ábrázolással Szekszárdról. ArchÉrt 114–115 (1987–1988) [1989] 100–105.

Kőhegyi Mihállal és Szabó Gézával: *Bölcske-Donaubett, Stromkm 1551*. ArchÉrt 114–115 (1987–1988) [1989] 265.

Szekszárd-Palánk. ArchÉrt 114–115 (1987–1988) [1989] 282.

1990

Szabó Gézával: *Késő római erőd a bölcskei Duna-mederben*. CommArchHung 1990, 127–131.

1991

Római vaseszközök és rézedények a Duna medréről Dunaföldvár-Alsórévről. WMMÉ XIX (1996) 191–218.

A szekszárdi múzeum hódoltságkori rézedényei II. CommArchHung 1991, 191–207.

Dunaföldvár-Kisegítő iskola. RégFüz Ser. I. No. 43 (1989) [1991] 55–56.

1992

Szabó Gézával: *Bölcske-Dunameder (1551–152 [!] fkm.)*. RégFüz Ser. I. No. 44 (1990) [1992] 28.

Dunaföldvár-Kisegítő iskola. RégFüz Ser. I. No. 44 (1990) [1992] 76.

Szekszárd-Palánk-Szentmiklós. RégFüz Ser. I. No. 44 (1990) [1992] 89.

Régészeti kutatások a Duna medrében. TN 1992. nov. 7. (III. évf. 263. sz.) 8.

Karddal védték a sárszentlőrinci templomot. TN 1992. dec. 15. (III. évf. 293. sz.) 5.

1993

Szabó Gézával: *Bölcske-Dunameder, 1551, 5 fkm.* RégFüz Ser. I. No. 45 (1991) [1993] 31–32.

Dunaföldvár-Kisegítő Iskola. RégFüz Ser. I. No. 45 (1991) [1993] 77–78.

Szabó Gézával: *Bölcske-Donaubett*. ArchÉrt 10 (1993) 110.

1994

Bölcske-Dunameder. RégFüz Ser. I. No. 46 (1992) [1994] 33–34.

1994–1995

Szabó Gézával: *Bölcske-Donaubett, 1551,5 Fkm*. ArchÉrt 121–122 (1991–1992) [1994–1995] 228.

1996

1996-ban százéves a szekszárdi Wosinsky Mór Megyei Múzeum. WMMÉ XIX (1996) 7.

1997

G. Vizi Mártával: *Dunaföldvár-Dunapart*. RégFüz Ser. I. No. 48 (1994) [1997] 97.

Tolna (Mözs)-S-9 gyorsforgalmi út. I. No. 49 (1995) [1997] 28–29.

Bölcske-Dunameder (1551,5 fkm). RégFüz Ser. I. No. 49 (1995) [1997] 33–34.

Valter Ilonával: *Bátaszék-Cikádor*. I. No. 49 (1995) [1997] 84.

1998

Lőrincz Barnabással: *Maximinus Thrax mérföldköve Alsónyék határából (Tolna megye)*. WMMÉ XX (1998) 7–18.

IV–V. századi kerámiaedények a Dunameder bölcskei (Tolna m.) szakaszáról. WMMÉ XX (1998) 19–48.

Berta Józseffel: *XV–XVI. századi éremlelet a Tolna megyei Várdomb határából*. WMMÉ XX (1998) 173–213.

Gondolatok és tények a TISICUM egy – a Tolna megyében végzett víz alatti kutatásokat is érintő – írásával kapcsolatban. WMMÉ XX (1998) 217–218.

1999

Szerkesztői bevezető. In: Pannoniai kutatások. A Soproni Sándor emlékkonferencia előadásai (Bölcske, 1998. október 7.). Szerk. Gaál Attila. Szekszárd 1999, 9–10.

2001

Késő vaskori sír az S-9 út területéről. In: Tolna megye évszázadai a régészet tükrében (Válogatás az elmúlt tíz év ásatási anyagából). Szerk. Gaál Attila. Szekszárd 2001, 27–30.

Posamenteriefibel mit Fussspirale, Bronzebecken und Bronzehelm aus dem Donauabschnitt im Komitat Tolna. CommArchHung 2001, 41–50.

2002

Török palánkvárak a Buda–eszéki út Tolna megyei szakaszán. In: A hódoltság régészeti kutatása. A Magyar Nemzeti Múzeumban 2000. május 24–26. között megtartott konferencia előadásai. Szerk. Gerelyes Ibolya – Kovács Gyöngyi. Budapest 2002, 99–102. (Opuscula Hungarica III.)

A dombóvár-békatói 16–17. századi temető. In: A hódoltság régészeti kutatása. A Magyar Nemzeti Múzeumban 2000. május 24–26. között megtartott konferencia előadásai. Szerk. Gerelyes Ibolya – Kovács Gyöngyi. Budapest 2002, 209–218. (Opuscula Hungarica III.)

Vezérkorongos fibula, bronzüst és bronzsisak a Duna Tolna megyei szakaszáról. WMMÉ XXIV (2002) 99–109.

Jogerős ítélet Tolnában. Múzeumi Hírlevél XXIII (2002) 12. sz. 386.

Gerelyes Ibolyával: *Szekszárd, Jeni-Palánk.* RKM 1999 (2002) 248–249.

2003

Előszó a szekszárdi Wosinsky Mór Múzeum Évkönyve XXV. kötetéhez. WMMÉ XXV (2003) 7–8.

Die Forschungsgeschichte der Schiffslände von Bölcse. In: Bölcse. Römische Inschriften und Funde. Hrsg. Szabó, Ádám – Tóth, Endre. Budapest 2003, 11–32. (Libelli Archaeologici Ser. Nov. No. 2.)

Katalog der Kleinfunde vom Gebeit der Schiffslände von Bölcse. In: Bölcse. Römische Inschriften und Funde. Hrsg. Szabó, Ádám – Tóth, Endre. Budapest 2003, 61–76. (Libelli Archaeologici Ser. Nov. No. 2.)

Turkish Palisades on the Tolna-county Stretch of the Buda-to-Eszék Road. In: Archaeology of the Ottoman Period in Hungary. Papers of the conference held at the Hungarian National Museum, Budapest, 24–26 May 2000. Eds. Gerelyes, Ibolya – Kovács, Gyöngyi. Budapest 2003, 105–108. (Opuscula Hungarica III.)

The Sixteenth- to Seventeenth-century Cemetery at Dombóvár-Békató. In: Archaeology of the Ottoman Period in Hungary. Papers of the conference held at the Hungarian National Museum, Budapest, 24–26 May 2000. Eds. Gerelyes, Ibolya – Kovács, Gyöngyi. Budapest 2003, 221–230. (Opuscula Hungarica III.)

Vízi régészet. In: Magyar régészet az ezredfordulón. Főszerk. Visy Zsolt. Budapest 2003, 22–25.

Adony, holt Duna-meder. RKM 2000 (2003) 89.

Fadd, Dombori, Molnár-tanya. RKM 2000 (2003) 136.

2004

Előszó a Wosinsky Mór Múzeum Évkönyve XXVI. kötetéhez. WMMÉ XXVI (2004) 7–8.

Hódoltsághoz tartozó cseréppipák a Wosinsky Mór Múzeum gyűjteményében. WMMÉ XXVI (2004) 259–296.

2005

Előszó a szekszárdi Wosinsky Mór Múzeum Évkönyve XXVII. kötetéhez. WMMÉ XXVII (2005) 7–10.
Kínai porcelánok és utánezeteik, valamint üvegtárgyak a Jeni-palánki török palánkvárból.
WMMÉ XXVII (2005) 205–256.

Wosinsky Mór, Tolna Vármegye Museumának megálmodója és létrehozója. In: Wosinsky Mór „...a jeles pap, a kitűnő férfiú, a nagy tudós...” 1854–1907. Szerk. Gaál Attila. Szekszárd 2005, 7–38.

Wosinsky Mór emlékezete. In: Wosinsky Mór „...a jeles pap, a kitűnő férfiú, a nagy tudós...” 1854–1907. Szerk. Gaál Attila. Szekszárd 2005, 213–231.

2006

Falusi pénzhamisító műhelyek emlékényve a Tolna megyei Tevel és Bonyhádvarasd határából.
WMMÉ XXVIII (2006) 105–132.

Szekszárd, Alsóvárosi temető. RKM 2005 (2006) 319.

2008

Bátaszék, Kiskövesd. RKM 2007 (2008) 169.

Sárpilis, Országúti-dűlő. RKM 2007 (2008) 270.

Sióagárd, Ágoston-puszta. RKM 2007 (2008) 272.

Várdomb, Sárpilisi úti elágazás. RKM 2007 (2008) 303.

2009

Tóth Endrével: *Előszó.* In: A bölcskei kikötőerőd. Római kori feliratok és leletek a Dunából. Szerk. Gaál Attila. Szekszárd 2009, 7–8.

A bölcskei kikötőerőd kutatástörténete. In: A bölcskei kikötőerőd. Római kori feliratok és leletek a Dunából. Szerk. Gaál Attila. Szekszárd 2009, 19–50.

A bölcskei kikötőerőd területén talált apróleletek katalógusa. In: A bölcskei kikötőerőd. Római kori feliratok és leletek a Dunából. Szerk. Gaál Attila. Szekszárd 2009, 81–96.

2010

Kerámia leletek a Szekszárd-palánki török palánkvár (Jeni Palanka) területéről és feltárásából. Mázas asztali edények. WMMÉ XXXII (2010) 411–452.

2011

Kerámia leletek a Szekszárd-palánki török palánkvár (Jeni Palanka) feltárásából II. Talpastálak, kiöntőcsöves korsók. WMMÉ XXXIII (2011) 231–286.

K. Németh András: A középkori Tolna megye templomai (recenzió). WMMÉ XXXIII (2011) 447–450.

2012

Kerámia leletek a Szekszárd-palánki török palánkvár (Jeni Palanka) feltárásából III. Cserépkorsók, kanták. WMMÉ XXXIV (2012) 255–317.

Jeni Palanka, a Sárvíz melletti török palánkvár. Várak, kastélyok, templomok 8 (2012) 3. sz. 7–9.

2013

Kerámia leletek a Szekszárd-palánki török palánkvár (Jeni Palanka) feltárásából IV. Fazekak, fedők, sütőharangok. WMMÉ XXXV (2013) 219–304.

2014

17–18. századi gyűrűk, pecsétgyűrűk és pecsétnyomók Tolna megyéből. WMMÉ XXXVI (2014) 379–404.

2015

Hadikfalviné Mátyoki Elzával: *Embersorsok a viharban. Nagymányokiak az 1026-os lágerben.* Nagymányok 2015.

Tűzhelyek és kályhák maradványai a Szekszárd-palánki (Jeni Palánk) török várban és településen. WMMÉ XXXVII (2015) 145–215.

2016

A szekszárdi szarkofág topográfiájához. WMMÉ XXXVIII (2016) 7–33.

16–18. századi leletek a szekszárdi törökpalánk- vár környezetéből. WMMÉ XXXVIII (2016) 285–327.

Törökök, rácok, magyarok – élet az egykori Újpalánkon. Szekszárd, Jeni Palánk (2010). In: Nem térkép e táj. Régészeti kutatások eredményei Szekszárd területén 2006–2015. Szerk. K. Németh András. Szekszárd 2016, 16–17. (A Wosinsky Mór Múzeum Kiállításai 3.)

2017

Fémleletek a Szekszárd-palánki török palánkvár (Jeni Palanka) feltárásából I. WMMÉ XXXIX (2017) 315–399.

A fémmegmunkálás leletei a Szekszárd-palánki török kiserőd (Jeni Palanka) feltárásából. In: *Mesterségek és műhelyek a középkori és kora újkori Magyarországon.* Tanulmányok Holl Imre emlékére. Szerk. Benkő Elek – Kovács Gyöngyi – Orosz Krisztina. Budapest 2017, 215–239.

2018

Fémleletek a szekszárd-palánki török palánkvár (Jeni Palanka) feltárásából II. Háztartási eszközök, személyes használati tárgyak. WMMÉ XL (2018) 333–416.

Heim Ferenc honvéd 1943. január 14-én nyoma veszett. Egy nagymányoki órasmester életéről és a doni áttörésnél megharcolt napjairól. WMMÉ XL (2018) 503–535.

2019

Fémleletek a Szekszárd-palánki török palánkvár (Jeni Palanka) feltárásából III. Mesterségekhez köthető fém (és más anyagú) munkaeszközök, tárgyak. WMMÉ XLI (2019) 241–319.

2020

Czövek Attilával: *Kora újkori vas raktárlelet a Szekszárd-jeni palánki török palánkvár környezetéből.* WMMÉ XLII (2020) 127–188.

Kora újkori mész- és téglágetető kemencék Szekszárd belvárosában. WMMÉ XLII (2020) 189–201.

SZERKESZTÉSEK

Vendel-Mohay Lajosné: *„Áll a régi ház még”. Babits Mihály szülőháza.* Szekszárd 1974.

A Wosinsky Mór Múzeum Évkönyve XIX (1996)

A Wosinsky Mór Múzeum Évkönyve XX (1998)

Szakály Ferenc: *Ami Tolna vármegye középkori okleveleiből megmaradt 1314–1525.* Szekszárd 1998.

A Wosinsky Mór Múzeum Évkönyve XXI (1999)

Pannoniai kutatások. A Soproni Sándor emlékkonferencia előadásai (Bölcske, 1998. október 7.).
 Szekszárd 1999.

Takács Mária: *Illyés Gyula könyvtára I.* Szekszárd 1999.

A Wosinsky Mór Múzeum Évkönyve XXII (2000)

Dobos Gyula: *Ozora.* Budapest [2000.] (Száz Magyar Falu Könyvesháza)

Gaál Zsuzsanna: *Sióagárd.* Budapest [2000.] (Száz Magyar Falu Könyvesháza)

Glósz József: *Kölesd.* Budapest [2000.] (Száz Magyar Falu Könyvesháza)

Szabó József: *Koppány menti tájszótár.* Szekszárd 2000.

Szilágyi Mihály: *Gyöng.* Budapest [2000.] (Száz Magyar Falu Könyvesháza)

A Wosinsky Mór Múzeum Évkönyve XXIII (2001)

Tolna megye évszázadai a régészet tükrében (Válogatás az elmúlt tíz év ásatási anyagából). Szekszárd 2001.

A Wosinsky Mór Múzeum Évkönyve XXIV (2002)

Bazsonyi Arany festőművész kiállítása az Ozorai Várban. Összeáll. Lovas Csilla. Szekszárd 2002.

Takács Mária: *Illyés Gyula könyvtára II.* Szekszárd 2002.

Zalai-Gaál, István: *Die neolitische Gräbergruppe-B1 von Mórág-Tűzkődomb I. Die archäologischen Funde und Befunde.* Szekszárd–Saarbrücken 2002.

A Wosinsky Mór Múzeum Évkönyve XXV (2003)

A Wosinsky Mór Múzeum Évkönyve XXVI (2004)

A Wosinsky Mór Múzeum Évkönyve XXVII (2005)

Wosinsky Mór „...a jeles pap, a kitűnő férfiú, a nagy tudós...” 1854–1907. Szekszárd 2005.

A Wosinsky Mór Múzeum Évkönyve XXVIII (2006)

Gaál Zsuzsannával: *Örökségünk. Tolna megye évszázadai. A Wosinsky Mór Megyei Múzeum állandó kiállítása.* Szekszárd 2006.

A Wosinsky Mór Múzeum Évkönyve XXIX (2007)

A Wosinsky Mór Múzeum Évkönyve XXX (2008)

A Wosinsky Mór Múzeum Évkönyve XXXI (2009)

A bölcskei kikötőerőd. Római kori feliratok és leletek a Dunából. Szekszárd 2009.

Gaál Zsuzsanna: *A dzsenti születése.* Szekszárd 2009.

Rühl Gizellával: *Szabó Dezső festőművész 1888–1971.* Szekszárd 2009.

A Wosinsky Mór Múzeum Évkönyve XXXII (2010)

A Wosinsky Mór Múzeum Évkönyve XXXIII (2011)

RÖVIDÍTÉSEK

BÁMÉ	A szekszárdi Béri Balogh Ádám Múzeum Évkönyve, Szekszárd
CommArchHung	Communicationes Archaeologicae Hungariae, Budapest
ÉT	Élet és Tudomány, Budapest
RégFüz	Régészeti Füzetek, Budapest
RKM	Régészeti kutatások Magyarországon, Budapest
TMN	Tolna Megyei Népújság, Szekszárd
TN	Tolnai Népújság, Szekszárd
WMMÉ	A Wosinsky Mór Múzeum Évkönyve, Szekszárd

